

Un estol de lliberals de Granollers que es significaren, amb l'Esteve Garrell, en les lluites polítiques locals de mig segle passat

•••

ÉS clar que feia temps que no n'ignorava jo la història pública, per la qual sabia que era un model de conseqüència i activitat en el sosteniment i propagació dels ideals que havien mantingut encès en son esperit el foc sagrat durant tota la seva vida; és clar que tampoc no me n'era desconeguda la significança com a devot conreador de les lletres pàtries en aspectes diferents; però la seva revelació total i manifesta vaig rebre-la, directa i inesborrable, la nit en què un bon amic de tots dos va tenir el bon encert de presentar-nos. Fou en ocasió d'una festa major granollerina. No feia pas cinc minuts que enraonàvem i ja em semblava que ens coneixíem d'anys. Quan ens acomiadàrem fins l'endemà al matí, ja havíem esdevingut amics i ben amics.

I és que N'Esteve Garrell era d'aquells homes (tant escassos, per dissort!) en què l'expressió de la cara i sobre tot de l'esguard, l'ingenu i franc parlar, la noblesa de l'acolliment que us donen... en una paraula, tot allò que s'els veu per fóra... és el mateix que porten dins. La seva cordialitat establia, d'una manera inconscient, entre ell i el tot just presentat interlocutor, un impetuós corrent de simpatia que desseguida obria el pas a la franquesa i a la confiança, precursora de tota amistat veritable.

Cert que d'aleshores ensà no ens havíem tornat a veure; però ni ell havia oblidat aquella nit de festa major (en tinc proves inequívokes), ni a mí, des de aquell moment, se m'havia mai enfeblit el xardorós desig de tornar a estrènyer-li la mà.

La mort, sobirana nostra, no ho ha volgut! Vagi, almenys, aquest modest record meu a saludar-lo.

E. GUANYABENS

Barcelona, 19 agost de 1922.

En la mort del poeta En Esteve Garrell

En el fons de les tenebres,
o en el regne de la llum,
o afascat en un crepuscle
on potsê el dubte et consum,

reb el salut que t'envia
un poeta que ha sentit,
com tú, l'agre de la vida
i el desig de l'infinít.

Si t'és dat respondre, diga'm
si val la pena tornar
an aquesta vall de llàgrimes
que a tothom li dol deixar.

Més, sé prou el què em diries,
tú que ets poeta de cor:
«Val més que totes les coses
el silenci de la mort.

En allà on floreix la vida,
amplament, de l'esperit,
sobre un mar de llum immensa
o en el fons d'immensa nit.»

I és per això que vius ara,
tant amb goig com amb turment,
en els palaus dels poetes,
on tot és gran com el vent

Puix poeta has sigut sempre,
i amb la mort, més ho seràs;
l'hora ha arribat que els teus somnis
alçar-se enfront teu veuràs.

I del ventre del Silenci
el teu pensament, plasmat,
sorgirà fet vida i forma
pels camins de lo ignorat.

Perxò val més que eixa vida
el silenci de la Mort:
camp on florirà, triomfanta,
la poesia del teu cor!

ENRIC MARGARIT

De dreta a esquerra: Assentats: Josep Pibernat, Pere Llonch, Esteve Vilageliu, Tomàs Vendrell, Josep Cubells i Josep Clusella. Drets: Josep Alsina, Esteve Garrell, Antoni Vilaburgès, Martí Borrell, Joan Torras, Salvador Valls, Antò Vila, Bonaventura Vila-decans i Pere Danés.

In memoriam

CÒM recordar una sola frase de les moltes amb que l'avi Garrell valorava la seva conversa, sempre interessant i suggestiva?... Perquè jo, per a pendre part en aquest homenatge que avui tots li dediquem, voldria solament recordar alguna de les belles paraules que, sobre els temes més variats—des dels més profundes fins als més superficials— deixava caure en les nostres freqüents converses.

Recordo d'ell, amb respecte de deixeble, les seves disquisicions religioses, polítiques o literàries que alhora de la nostra formació espiritual ens eren tot un curs d'ensenyament, com recordo d'ell també, les seves narracions de joventuts passades que venien, en el moment culminant de sentir-nos homes, a fer-nos amable la vida, aquesta vida que ell estimava tant, per haver-la viscut tant intensament.

Ara que les trobem a faltar, comprenem clarament que les seves explicacions pesaven tant en nostre ànim, que eren elles les que verdaderament ens empenyien a traduir amb imatges tota la sentimentalitat que en el nostre cor tot just neixia.

L'avi Garrell ens empenyia sempre a treballar, recordant-nos les seves victòries literàries; l'avi Garrell ens parlava de la voluntat com a cosa indispensable per a fer-nos distingir un xic del remat humà; l'avi Garrell ens feia estimar la vila, parlant-nos de grandeses passades, i l'avi Garrell, quina mort tots plorem, ens esperonava, amb la seva voluntariosa col·laboració en els nostres primers «diaris».

Còm no recordar amb amor la mà que ens ha acompanyat en nostres primers passos?...

N'hi han tants a Granollers que, referint-se a en Garrell, podrien dir això mateix!...

Pel què respecte a nosaltres, sentim, en dir-ho, la satisfacció del qui paga un deute.

ESTEVE SARROCA